

NO JAZZ FESTIVAL

Damir Bartol Indoš i Anti Edip otvaraju Ne samo Jazz Festival

Autor/izvor: Ivan Hrstić - ivan.hrstic@seebiz.eu - www.facebook.com/ivan.hrstic

Kao što mu samo ime govori, u programu Ne Samo Jazz festivala nastupaju i autori koji s jazzom imaju vrlo malo, a ponekad i nimalo veze, a ne bi bilo prvi put da se u njegovom sklopu prikaže i kazališna predstava. No, Anti Edip nije samo kazališni komad - kad bi autori htjeli, mogli bi ga emitirati i kao radiodramu. Ili izdati soundtrack. Anti Edipa gledao sam prije nekoliko tjedana na praizvedbi u Teatru &TD, u društvu svega pedesetak gledatelja. Ne da nije bilo zainteresiranih, već je broj stolica bio ograničen na onoliko koliko je moglo biti postavljeno na samu pozornicu. Očito je bilo da se željela postići što čvršća veza, pa možda i neposredan kontakt između gledatelja i izvođača. A kad se o Damiru Bartolu Indošu i Tanji Vrvilo radi, onda je unaprijed bilo jasno da se ispred nas neće odvijati uprizorenje bilo kakvog tradicionalnog dramskog teksta, već da je naglasak na izvedbi i neposrednoj impresiji koju ona rađa kod gledatelja. Umjesto drame gledali smo i slušali uglazbljeni recital anarhističkih heroja koji su se nekad suprostavljali državi i društvenoj kontroli, ali čiji su likovi i imena, pa i djela poodavno izbljedjela iz kolektivnih sjećanja. Anarhistička nostalgija? Kod Indoša bi se ipak prije reklo da se radi o iskrenom svjetonazoru, koliko god to u današnje doba izgledalo anakrono (istovremeno zastarjelo i proročanski). On i tanja Vrvilo sastavili su taj recital od citata i komentara anarhiste Buonaventure Durrutija, antiratne dobrovoljke Simone Weil, filozofa žudnje Gillesa Deleuzea i Felixa Guattarija, preme čijem je djelu ova predstava dobila ime, antikolonijalnog pjesnika Lintona Kwesija Johnsona, anarho-arhitekta Weizmana, labavo povezanih faktografskim podacima iz pojedinih epizoda njihovog života. Tom faktografijom ne pokušava se uspostaviti neka konkretna priča, prije kao da slušamo odjeke iz nekog davnog vremena koje nam na mahove donosi i odnosi vjetar. Zvuk riječi upotpunjen je pokretima, plesom i raznim industrijskim zvucima koje proizvode sami sudionici predstave, a često i izgubljen u njima. Oni u pojedinim trenucima iz kaosa lako prerastaju u glazbu, a isto tako lako se ponovno raspadaju u svoje neprepoznatljive sastavnice. No, nije to kakofonija, nego - shizofonija. Scena je određena kreacijama od zavarenih komada metala pokupljenih s otpada ili odavno neupotrebljivih rekvizita iz kazališnog skladišta. Na sredini scene dijagonalno je postavljena uspravljena dvodimenzionalna metalna konstrukcija, koja barem mene podsjeća na stilizirani nuklearni reaktor, u kojeg izvođači guraju šipke, kao što se moderatorskim šipkama pojačava ili stišava lančana reakcija, a time 'kontroliraju' intenzitet nastupa benda s izvođačkim rasponom od pokladnih zvončara do psihodelije i free jazz. Uostalom, instrumenti variraju od čekića, cigli i lonaca pa do violončela, trombona i električnih gitara. Vrhunac predstave je u eksploziji tog zvukovlja i divljeg plesa, ali sam tihi finale je ono što najdulje ostaje u sjećanju. Iz predstave progovara nedvojbena žudnja, ali i žal za izgubljenom slobodom, a Indoš očito sebe i dalje vidi kao jednog od predvodnika na barikadama. Predstava završava njegovim iskorakom pred prvi red gledatelja i mahanjem golemom crnom rasparanom zastavom iznad svih pedeset glava gledatelja. Shizofonija je nestala ili se barem drugačije manifestira, u apsolutnoj tišini čujemo sam šum crne tkanine i vjetar na našim licima, sve dok preznojeni Indoš gotovo ne padne s nogu. Svaka od tih pedesetak glava vjerojatno je imala svoj doživljaj ove predstave, no pretpostavljam da bi se mnogi složili da je ona gotovo idealna kao uvod u ovako nekonvencionalnu glazbenu svetkovinu kao što je NO Jazz Festival, i njegov sasvim ravnopravan sastavni dio.

Izvođe: Damir Bartol Indoš, Tanja Vrvilo, Antizborski kolektiv: Nikolina Majdak, Adriana Josipović, Darko Jeftić, Kate Marušić, Mirta Jurilj (violončelo)
Arkestar ritmičke psihodelije: Nino Prišuta, Miro Manojlović, Miroslav Piškulić, Nenad Borović
Agit filmovi: Miro Manojlović
Suradnica na projektu: Ivana Sansević
Produkcija: Kuća ekstremnog muzičkog kazališta i Teatar &TD